

HATAY BİLGİLENDİRME RAPORU

Hatay'ın en önemli sektörleri ticaret, tarım, sanayi, nakliye ve inşaat olarak ifade edilebilir. Hatay ilinde demir çelik ürünleri, otomotiv filtresi, tarım araç ve gereçleri, tarımsal ürünler başta olmak üzere yaş sebze ve meyve ile narenciye üretimi ve ihracatı yoğun olarak yapılmaktadır. Bölgemiz coğrafi konumu gereği, ülkemizin Ortadoğu'ya açılan kapısı ve üretim merkezleri arasında yer almaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu'ndan alınan bilgilere göre; 2016 yılı itibariyle Hatay tarafından 1.743.961.242 dolarlık ihracat yapılmış olup, 2.571.249.579 dolar ithalat yapılmıştır. 2016 yılı itibariyle Hatay en fazla ihracat yapan 10. İl, en fazla ithalat yapan 8. İl olmuştur.

Hatay'ın Sorunları

Nakliye Sektörü: Türkiye'nin Ortadoğu'ya Açılan En Önemli Çıkış Kapılarından Cilvegözü ile birlikte Yayladağı Sınır Kapılarımız, Suriye'de yaşanan iç savaş sebebiyle, Transit TIR geçişleri konusunda sıkıntılı olup, bu durum Hatay ekonomisine zarar vermektedir. Hatay'ı Ortadoğu'ya bağlayan sınır kapılarının tam anlamıyla hizmet verememesiyle; başta ticaret, nakliye ve turizm sektörleri olmak üzere neredeyse tüm iş kolları sekteye uğramıştır. Sınır güvenliğinin sağlanmasının ardından, kapılarımızın tam randımanla faaliyete girmesinin faydalı olacağına inanıyoruz.

Tarım: Hatay'daki başlıca tarım ürünleri pamuk, mısır, narenciye, soğan, patates, baklagiller, yaş sebze ve meyve, maydanoz gibi ürünlerdir. Hatay'dan yapılan ihracatın yaklaşık %70'i Ortadoğu'ya, yaklaşık %30'u da Rusya Federasyonu'na yapılmaktaydı. Sınır kapılarında yaşanan sorunlar ve Rusya'nın ülkemize uyguladığı ekonomik ambargo sonucu çiftçiler ve tarım üreticileri gelir açısından zor duruma düşmüştür. Tarım sektörüne ilişkin başka bir problem daha bulunmaktadır. Amik ovasının yaklaşık 2/3'ü derin kuyulardan elektrik enerjisiyle çekilen su ile sulanmaktadır. Tarımsal sulamada kullanılan elektrikten alınan verginin % 32 olması ve kuyulardaki

su miktarının yaz aylarında düşmesi neticesinde çiftçilerimiz tarlalarını istediği gibi sulayamamakta ve çok pahalı sulamaktadır. Bunun için yapımına uzun süre önce başlanan Menzelet Baraj Projesinin ayrıca 2015 yılında bitirilmesi planlanan Reyhanlı ve Karaçay Baraj Projelerinin bitirilmesi oldukça önemlidir.

Turizm: Hatay, Kültür ve Turizm Bakanlığı Marka Kent Projesi kapsamında bulunan, yatırım yapılmaya değer 15 il arasında yer almaktadır. İlimizi ziyaret eden yerli ve yabancı ziyaretçi sayısında düşüş gözlenmektedir. İnanç ve Kültür turizmi açısından ulusal ve uluslar arası arenada büyük ilgi gören Hatay ili turizmi savaş algısı nedeniyle bitme noktasına gelmiştir. Dolayısıyla Hatay'da kültür, inanç, kıyı ve yayla turizminin canlandırılması için gerekli teşvik ve desteklerin verilmesi önemlidir.

Suriyeli Sığınmacılar ile İlgili Sorunlar: Suriye'de yaşanan iç savaş nedeniyle ülkemize yansıyan Suriyeli sığınmacılar sorunu, ülkemizin gündeminin ön sıralarında yer almaktadır. 2011 yılının Nisan ayından itibaren Türkiye'ye yönelen göç hareketi neticesinde ülkemizde bulunan Suriyeli sayısının 3,5 milyonun üzerinde olduğu, Hatay'da bulunan Suriyeli mülteci sayısının da 400 binin üzerinde olduğu tahmin edilmektedir. Uzun süredir ülkemizde bulunan mültecilerin orta ve uzun vadede ülkelerine dönmeleri mümkün görünmemektedir. Dolayısıyla adaptasyonları açısından en gerekli konunun Türkçe dil eğitimi olduğu düşünülmektedir. Suriyeli mülteciler için kalıcı çözümler üretmek adına ekonomik ve sosyal hayata adaptasyonları sağlayıcı projeler kapsamında; Hatay'da bir Mesleki Eğitim Merkezi kurulması büyük önem arz etmektedir.

İnşaat Sektörüne İlişkin Sorunlar: 27.10.2008 tarih ve 2008/14273 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Hatay ilinin tamamı kamu yararı ve ülke güvenliği açısından yabancı uyruklu gerçek kişiler ile yabancı ülkelere

kendi ülkelerinin kanunlarına göre kurulan tüzel kişiliğe sahip ticari şirketlerin taşınmaz ve sınırlı aynı hak edinemeyecekleri belirtilmiştir. Ancak bu durum, bölgemizin inşaat sektörünü olumsuz yönde etkilemektedir. Zira geçtiğimiz yıllarda İstanbul ve Ankara gibi illerin ekonomik sıkıntılarının büyük bir bölümü, yabancılara konut satışı ile bertaraf edilmiştir. Dolayısıyla, ilimiz sınırları içerisinde kat mülkiyeti yapılmış konut satışının serbest bırakılması yararlı olacaktır.

Sanayi Sektörüne İlişkin Sorunlar: İlimizdeki yatırımcılar, sanayi arazisi bulmakta sıkıntı yaşamaktadır. Hatay'daki Organize Sanayi Bölgeleri'nin dolu olması sebebiyle, bu alanlar yatırım yapılabilmesi açısından elverişsizdir. Bu nedenle, bölgemizde yatırım yapmak isteyenlerin büyük bir çoğunluğu Osmaniye Organize Sanayi Bölgesi'ne yönelmektedir. Dolayısıyla bölgemize yatırım yapmak isteyen yerli ve yabancı yatırımcılar için yeni sanayi alanları yaratılmalıdır. İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri'ni İskenderun Körfezi'ne bağlayacak olan Amanos Tünel projesi, ülkemizin ve bölgemizin ekonomisine büyük katkı sağlayacaktır. Tünel projesi ile ilgili yapılan çalışmaların hızlandırılması ve Hassa Organize Sanayi Bölgesi'nin yapımıyla entegre olacak şekilde planlanması büyük önem arz etmektedir. Kırıkhan ve Erzin Organize Sanayi Bölgeleri'nin kurulum çalışmalarının ivme kazanması önemlidir.

Ayrıca İskenderun Lojistik Köy Master Planı'nın hayata geçirilmesi için gerekli çalışmaların yapılması, Gıda Toptan Sanayi Sitesi'nin inşası ve Küçük Sanayi Sitesi'nin taşınması işlemlerinin hızlandırılması faydalı olacaktır.

Madencilik Sektörüne İlişkin Sorunlar: 2015 yılının ekim ayından bu yana, Amanos Dağlarında terör eylemlerine son vermek amacıyla, krom madencilerinin dağlarda maden arama faaliyetlerini durdurmaları istenmiştir. Kısa süreli olduğu düşünülen bu durum halen devam etmekte olup, tüm madenciler mağdur olmaktadır. 1,5 yıldan bu yana üretimleri

azalan maden şirketlerinin ödemede güçlük yaşadığı orman izin harçları, yıllık ruhsat harçları ve idari para cezaları ile ilgili devlet haklarının 1 yıl süreyle ertelenmesi, bununla birlikte başlatılmış yasal takiplerin de 1 yıl süreyle ertelenmesi talebi, bu sektörde faaliyet gösteren üyelerimizce odamıza iletilmiştir. Uygun görülmesi halinde verilecek bu gibi desteklerin, zorluk yaşayan maden üreticileri açısından faydalı olacağı düşünülmektedir.

Nardüzü Sanayi Sitesine İlişkin Sorunlar: Nardüzü Sanayi Sitesi'nin altyapısı oldukça yetersiz olup, devamlı surette elektrik ve internet kesintileri yaşanmaktadır. Bu durum bu bölgede faaliyet gösteren firmaların üretimde kesintiler yaşamasına, cihazlarının arızalanmasına ve dolaylı olarak maliyetlerinin yükselmesine sebep olmaktadır. Sonuç olarak Nardüzü Sanayi Sitesi'nin altyapı yatırımlarının mümkün olan en kısa sürede tamamlanması oldukça önemlidir.

Arsuz Samandağ Sahil Yolunun Yapımı: Arsuz Samandağ Sahil Yolunun yaklaşık 12-14 kilometrelik bölümü, dalgaların aşındırması sonucunda bozulmuş olup, rutin bakımlar yolun kalıcı olarak düzelmesini sağlayamamaktadır. Yolun bozuk olması sebebiyle, mesafe yaklaşık 20 dakika uzamakta, özellikle kış aylarında trafikte aksaklıklar yaşanmaktadır. Bu sorun ile ilgili olarak; Hatay Büyükşehir Belediyesi tarafından, farklı bir güzergâha ilişkin proje çalışması yapılmıştır. Ödenek ayrıldığı takdirde proje çalışması hayata geçirilecektir. Sorunun kalıcı olarak çözülmesi için alternatif güzergâh projesinin hayata geçirilmesi önem arz etmektedir.